

Llaurar el vers

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

La personalitat polièdrica de Roger Costa-Pau (Barcelona, 1966) es descabdella en diferents papers. És poeta, crític, assagista i editor. Aquest és el seu cinquè poemari després de *Perquè res no ha estat maleït* (2002), *En el llarg fendir en la nit* (2004), *I ser d'on no sóc* (2007) i *I en qui, l'ofec?* (2009). El llibre que avui ens ocupa està dividit en tres parts: *Si dic*, *Pell d'aram* i *D'aquí ens ve*, i es clou amb un epíleg d'Anna Carreras.

Les cites de versos d'Agustí Bartra, de Joan Vinyoli, de Vicent Andrés Estellés, entre d'altres, ens assenyalen un possible camí que ens pot mostrar els límits d'aquesta *Cavada pell*. Tan a prop de la paraula escrita i de la paraula dita, Costa-Pau ha conreat la poesia entenent que, en bona part, es tracta d'alimentar i de fer créixer un artifici lingüístic, d'estirar el sentit de les paraules, moltes vegades més enllà dels límits que la normativa gramatical recomana, i tot al servei de la comunicació.

Si Vinyoli escriu des del dubte i la recerca existencial, aprofundint en la reflexió del llenguatge, en la introspecció i en allò que de misteriós té la poesia, també Costa-Pau s'endinsa en l'acte de cavar, de llaurar. La paraula és l'eina, l'eina que dóna lirisme; el paisatge és la matèria primera. Inicia el llibre amb aquests versos:

El poema no brolla únicament en l'insondable / ni tampoc és laberíntic en la seva sang / per bé que sí que deu transitar pels efluvis d'un ignot.

En la primera secció, el poeta planteja el mateix fet d'escriure i la relació amb l'art.

...si és l'escriptura / l'acte imminent de ser en el desig: el camp des de l'arrel.

I els versos d'Agustí Bartra, que pertanyen a la quarta elegia d'*Ecce homo* (el llibre en què la consciència del poeta s'encara al desig de viure en

plenitud, des del primer contacte amb la terra fins l'acceptació de la mort) van acompanyats pels de Vinyoli, que obren la segona part del llibre: *Pell d'aram*. Roger Costa-Pau s'hi emmiralla i hi aprofundeix. Cavar la pell per llaurar-la, per fer-ne una altra curosa sembla i obtenir-ne els nous fruits que l'escriptura ens aporta. I des dels sentits aprèn i estima el món i la terra.

Ens endinsem per uns racons on la natura és ben viva, i és a través del dir que l'arbre, els líquens, la pedra, el cingle amb neu i els elements es concreten i mostren la seva força. La sintaxi es perd o es desdibuixa a favor d'un món generador de més vida, de més sonoritat, de més admiració:

De l'areny, del foc; / del blanc i la petja, del fons d'uns llavis brunzents, / la nua flor, de més espera: el sediment; / d'una veu, el cim, de l'ermàs, / de la temença: el preludi; / d'aquí ens ve, / del clam, l'esclat, del cantell: l'orifici; / de la pell cavada de ser de la mar, / d'aquí.

L'última part del llibre, *D'aquí ens ve*, és un llarg poema, amb connotacions amoroses i de vida compartida, que arriben fins l'ara i l'aquí. I com el qui conrea i treballa la terra i s'esforça per estimar-la, per fer-la fecunda i generosa, en Roger Costa-Pau s'esforça

Cavar la pell per llaurar-la, per fer-ne una altra curosa sembla i obtenir-ne els nous fruits que l'escriptura ens aporta. I des dels sentits aprèn i estima el món i la terra

COSTA-PAU, Roger **Cavada pell**

Llibres del Segle
Col·lecció Poesia sèrie Culip
Girona, 2013. 101 p.

també per fer de la paraula un terreny per dir d'una manera despullada, directa, lliure de pressions i d'opressions que l'ofeguin i la converteixin en terra eixorca.

OLIVAS I COLL, JOAN; GRABULEDA I SITJÀ, JOSEP **El cinema a Banyoles**

Quaderns de Banyoles
Banyoles, 2013. 191 p.

El cinema Mercantil projectava el 25 de maig de 1997 la darrera pel·lícula que s'ha vist a Banyoles en gran pantalla. Amb aquest llibre queda recollida la relació de la ciutat amb el cinema, amb les persones que hi van estar vinculades i amb tot el món que gira entorn de les projeccions del setè art.